

“Không gian tiệm nước – Sài Gòn tạp văn” Lắng đọng nỗi nhớ, niềm thương phố thị

Trần Hữu Dũng

Cách đây 45 năm nhà văn Bình Nguyên Lộc trong tập tạp bút **Những Bước Lang Thang Trên Hè Phố Của Gã Bình-nguyên Lộc** [NXB : Thịnh Ký (1966)] nói lên tâm tư, cảm nghĩ của chính tác giả khi dạo chơi trên hè phố Sài Gòn.

“Lòng sầu xứ quê của những kẻ lạc loài vào đô thị Sài Gòn được dịu đi vài phần khi nhìn những hàng me Nguyễn Du và Hồng Thập Tự ngả màu rồi lại thắm màu.

Những ngày mà toàn thân me đều khoác áo màu đọt chuối non, là những ngày người mền thiên nhiên nghe tiếng hát của Mùa, là những ngày họ hồi hộp rình Mùa, hồi hộp lắng nghe bước chân Mùa trên xi măng của thành phố”(Những hàng me Sài Gòn)

“Chim ơi, nên về rừng, về thôn quê, địa hạt riêng của các bạn. Ở đây là đất của loài người. Họ tranh sống quyết liệt quá không sao tránh đụng chạm tới các bạn được, mặc dầu họ không thù hận gì các bạn.

Ở đây bạn hát chẳng ai buồn nghe, người ta chỉ thích nghe tiếng thị của các bạn xèo xèo trong chảo mỡ thôi”(Khóc bạn chim)

Giờ cầm trên tay tập “**Không gian tiệm nước – Sài Gòn tạp văn**” do NXB Thời Đại ấn hành quý 1 năm 2011 của 26 tác giả (Phan Triều Hải, Lê Giang, Lý Lan, Nguyễn Ngọc Tư, Trần Nhã Thụy, Huỳnh Như Phương, Đỗ Trung Quân, Nguyễn Quang Lập, Đỗ Hồng Ngọc...) tôi không khỏi thoáng chút băng khuâng, náo nức giờ ra đọc chậm rãi từng tác giả.

Ở đây, thành phố và con người Sài Gòn được nhìn với nhiều góc độ khác nhau, kể cả cái chiều kích rộng lớn là không gian và thời gian, tùy theo cảm nhận qua sự trải nghiệm của từng người viết. Trần Tiến Dũng vẽ lại Sài Gòn qua không gian tiệm nước. Huỳnh Như Phương chọt rung động chiều mưa qua bài hát *Mất lệ* cho người của *Từ Công Phụng*. Sài Gòn của Trần Nhã Thụy là *Những người chơi mặt buồn*. Sài Gòn của Nguyễn Quang Lập là *Chín khúc buồn thiu*, với Lê Minh Quốc là *Tính cách người Sài Gòn...*

“Đừng nói là ở Sài Gòn làm gì có ếch nhái? Có vài chỗ, thí dụ một cái hồ nhỏ nhỏ trong công viên...” (Đêm Sài Gòn nghe ếch nhái kêu-Lý Lan).

“Nhạc êm. Ngày cuối tuần nhẹ, hăng. Và những giọt của ly cà phê phin sáng nay có vẻ như chảy không đều, nhưng giọt nào dường như cũng muốn hoàn thành nhiệm vụ nhỏ nhoi của mình : làm nên một ly cà phê sáng” (Cà phê 7X-Ngô Liêm Khoan).

“Đường Nguyễn Huệ xưa là một con kênh đổ vào sông Sài Gòn. Tấp nập trên bến dưới thuyền. Gió thốc từ mặt sông mơn man những buồn những lái của một vùng đất phương Nam nắng vàng rực rỡ...Nếu tôi là nhà thiết kế, năm nay tôi sẽ rải trên đường hoa Nguyễn Huệ những tà áo dài để không phải chạnh lòng nhớ gió giữa mùa Xuân sang!” (Bống dựng...nhớ gió-Đỗ Hồng Ngọc)

Giọng văn tâm tình lôi cuốn, những tự sự, suy nghĩ sâu sắc, hóm hỉnh...tất cả hòa quyện lại trong tập tạp văn Sài Gòn tạo nên một bức tranh chạm phá về con người, vùng đất này khá linh động, hấp dẫn. Hai tập tản văn cách nhau gần nửa thế kỷ mà vẫn liền

mạch, một của Bình Nguyên Lộc, người của thuở trước, và 26 tác giả đương thời khiến cho bạn đọc càng thêm yêu mến Sài Gòn, vùng đất lành chim đậu này. Chẳng thế mà GS Trần Hữu Dũng ở Mỹ trên trang web <http://www.viet-studies.info> của mình từng thốt lên: “Ước gì tôi được đọc cuốn này!”

2/2011

Nguồn:

<http://www.vanchuongviet.org>

